

N:o 10.

Ank. till Riksd. kansli den 9 april 1908 kl. 1 e. m.

Sammansatta stats- och lagutskottets utlåtande n:o 7, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om inskränkning i inmutningsrätten.

Uti en den 3 innevarande april till Riksdagen aflåten proposition, n:o 134, har Kungl. Maj:t under återopande af propositionen bilagda, i statsrådet och högsta domstolen förda protokoll föreslagit Riksdagen att antaga följande förslag till

Lag

angående fortsatt tillämpning af hvad i lagen den 19 april 1907 om inskränkning i inmutningsrätten är stadgad.

Häri genom förordnas, att hvad i lagen den 19 april 1907 om inskränkning i inmutningsrätten är stadgad skall fortfarande gälla intill den 15 maj 1909.

Till det vid propositionen fogade statsrådsprotokoll öfver justitiedepartementsärenden den 20 mars 1908 har chefen för justitiedepartementet,
Bih. till Riksd. Prot. 1908. 4 Saml. 2 Afd. 10 Häft. (N:o 10).

efter gemensam beredning med chefen för jordbruksdepartementet, anført följande:

»Genom lag den 6 juni 1902 bestämdes, att inom Norrbottens län finge under tiden intill den 15 maj 1903 endast för kronans räkning ske inmutning å kronojord, som ej innehades under stadgad besittningsrätt eller vore anslagen till boställe. Hvad sålunda stadgats hade genom särskilda lagar efter hand utsträckts att gälla intill den 15 maj 1907. Genom lag den 19 april 1907 bestämdes därefter, att ej blott inom Norrbottens län utan äfven inom Västerbottens och Jämtlands län finge under tiden intill den 15 maj 1908 endast för kronans räkning inmutning ske å dylik kronojord.

Innan frågan om inmutningsrättens inom dessa län definitiva upphäfvande företages till' afgörande, har det ansetts nödvändigt att åstadkomma fullständig utredning om, huruvida det vid upphäfvande af inmutningsrätten vore möjligt att på annat sätt gifva upptäckare af malmfyndigheter sådan uppmuntran, att den enskilda företagsamheten fortfarande lockades att ägna sig åt eftersökande af malmer. Såsom i mitt anförande till statsrådsprotokollet den 8 mars 1907 omförmäles hafva särskildt tillkallade sakkunniga verkställt utredning i denna fråga samt den 7 februari 1907 afgifvit yttrande, och har därefter detta remitterats till kommerskollegium, som anbefallts att efter vederbörandes hörande afgifva utlåtande i ärendet.

Dylikt utlåtande har den 14 sistlidne februari inkommit från kommerskollegium, som därvid öfverlämnat infortrade yttranden från åtskilliga myndigheter samt från fullmäktige i järnkontoret och från professorn i grufvetenskap vid tekniska högskolan Walfrid Petersson.

Då den vidare behandling af ärendet, som erfordras innan förslag till slutligt ordnande af hithörande förhållanden kan framläggas, uppenbarligen icke kan blifva slutförd så tidigt, att framställning i ämnet kan aflätas till innevarande års Riksdag, torde vara behöfligt att under ytterligare ett år utsträcka det provisoriska tillstånd, som enligt lagen den 19 april 1907 nu gäller. I sådant syfte har jag låtit upprätta förslag till lag om fortsatt tillämpning af hvad i lagen den 19 april 1907, innefattande inskränkning i inmutningsrätten, är stadgadt.»

Departementschefen hemställde härefter, att högsta domstolens utlåtande öfver förslaget måtte, för det ändamål § 87 regeringsformen omförmäler, inhämtas.

Lagförslaget har, enligt hvad af bilagorna till propositionen inhämtas, af högsta domstolen lämnats utan anmärkning.

Då Riksdagen vid föregående tillfällen lämnat sin medverkan till ifrågavarande provisoriska lagstiftning, har Riksdagen utgått från att lagens giltighet ej skulle utsträckas längre än som erfordrades för åstadkommande af en sakkunnig utredning, ägnad att bereda den viktiga frågan om inmutningsrättens ordnande en slutlig lösning. Af propositionen framgår, att lagförslag i sådant syfte bör kunna förväntas redan till nästkommande års Riksdag; och får utskottet, under uttalande af angelägenheten att så sker, hemställa,

att Kungl. Maj:ts förevarande proposition må af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 7 april 1908.

På det sammansatta utskottets vägnar:

T. ZETTERSTRAND.
